РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
ПОРЕСКА УПРАВА

ПОРЕСКИ ИНФОРМАТОР

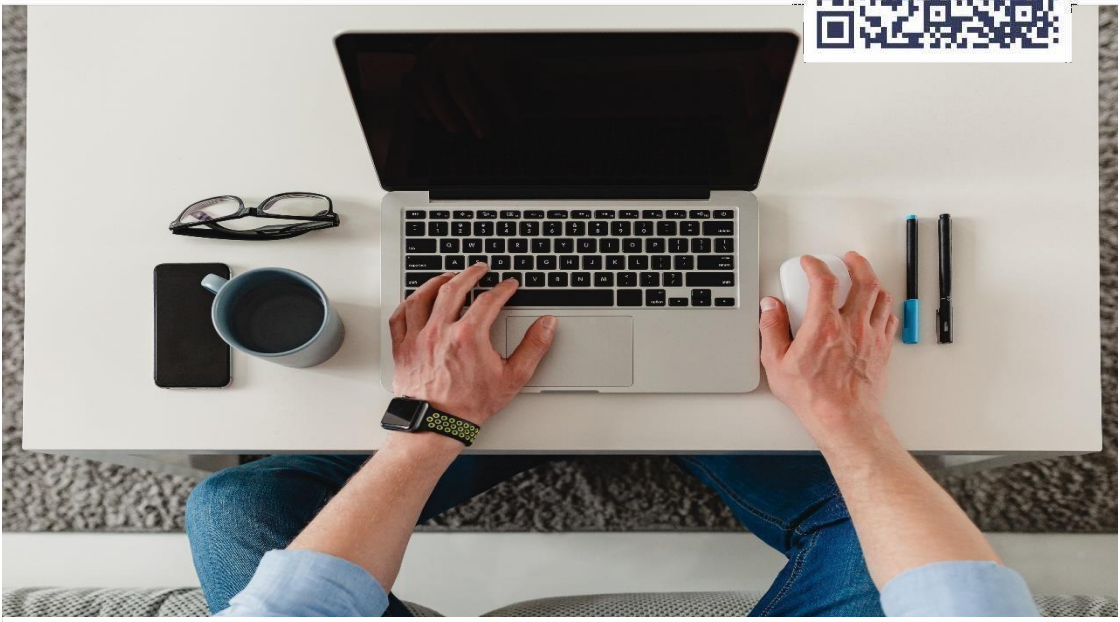

ЗА ФИЗИЧКА ЛИЦА КОЈА ОБАВЉАЈУ САМОСТАЛНУ ДЕЛАТНОСТ

АПРИЛ 2026

ВАШ ПОРЕЗНИК

Садржај:

Регистрација самосталне делатности 3

Опредељење за паушално опорезивање 5

Ко нема право на паушално опорезивање 6

Услови, критеријуми и елементи за утврђивање висине паушалног прихода 6

Полазна основица 8

Полазна основица за предузетнике паушалце са седиштем на територији града Београда 8

Полазна основица за одређене делатности независно од територије регистрованог седишта 9

Елементи одутицаја на висину паушалног прихода 10

Губитак права на паушално опорезивање 15

Обавезе паушално опорезованих предузетника 16

Обавезе предузетника који воде пословне књиге 17

Пословне књиге по систему простог књиговодства 18

Пословне књиге по систему двојног књиговодства 19

Отварање текућег рачуна 19

Издавање рачуна 20

Исплата личне зараде 22

Вођење пословних књига без исплате личне зараде 25

Тест самосталности 27

Ангажовање пословође и чланова породице 32

Запошљавање радника 30
Прекид обављања делатности 33
Порез на додату вредност (ПДВ) 36
Евидентирање обвезника ПДВ..... 36
Обавезе обвезника ПДВ 38
Обрачунавање и плаћање ПДВ..... 38
Брисање из евиденције обвезника ПДВ..... 40
Престанак обављања делатности 41
Подношење пореских пријава, захтева и обавештења 43
Правни оквир 45

Република Србија
Министарство финансија
Пореска управа

Поштовани порески обвезници,

Увођењем квалитетних и савремених услуга Пореска управа омогућава једноставнији начин приступа информацијама и подстиче добровољно поштовање пореских прописа.

Кроз унапређен приступ пружања услуга Пореска управа жели да побољша односе са пореским обвезницима и пружи широк спектар услуга путем брзих и тачних информација.

Осавремењавање Пореске управе унапређењем пословних процеса уз подстицање и едукацију, обезбедиће да порески обвезници боље разумеју своја права и обавезе чиме се подиже ниво добровољног поштовања пореских прописа.

Директор
Пореске управе
Драгана Марковић

Закон о порезу на доходак грађана дефинише четири категорије обвезника пореза на приходе од самосталне делатности:

1. предузетнике (порез на приходе од самосталне делатности плаћа се на опорезиву добит),

2. предузетнике паушалце (порез на приходе од самосталне делатности плаћа се на паушално утврђени приход),

3. предузетнике пољопривреднике (физичко лице које је носилац породичног пољопривредног газдинства уписано у регистар пољопривредних газдинстава у складу са прописима којима се уређује та област, које води пословне књиге и порез на приходе од самосталне делатности плаћа на опорезиву добит) и

4. предузетнике друга лица (физичко лице које је обвезник пореза на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, као и свако друго физичко лице које обавља делатност независно од тога да ли је та делатност регистрована и порез на приходе од самосталне делатности плаћа на опорезиву добит).

Регистрација самосталне делатности

Физичка лица која самосталну делатност **региструју у Агенцији за привредне регистре (у даљем тексту: АПР)** поступак регистрације почињу **подношењем Јединствене регистрационе пријаве (ЈРППС)**.

Пријава се може поднети електронским путем преко портала АПР-а, непосредно у седишту АПР-а које се налази у Београду, Бранкова бр. 25, или у **некој од 13 организационих јединица АПР-а или општинских канцеларија које се налазе у општинама** са којима АПР има закључен споразум о пријему документације. На овим местима, преко инфо центра АПР, телефон **011-4181000**, као и **на веб сајту www.apr.gov.rs**

могу се добити информације о потребној документацији за регистрацију и друге информације у вези са регистровањем. Пореска управа додељује порески идентификациони број (у даљем тексту: ПИБ) и врши регистрацију пореских обвезника на основу поднете ЈРППС. **Потврда о извршеној регистрацији (односно потврда о ПИБ-у) преузима се у АПР-у.**

Физичка лица која самосталну делатност **не региструју у АПР-у** и поступак регистрације делатности отпочињу уписом у регистар другог надлежног органа (адвокатске коморе, јавнобележничке коморе), **пријаву за регистрацију и доделу ПИБ-а** на **обрасцу ПР-2**, подносе Пореској управи у папирној форми или у електронком облику преко портала Пореске управе еПорези. Наведена пријава се подноси **у року од пет дана** од дана уписа у регистар надлежног органа.

Информације о приступу порталу еПорези и документацији коју је неопходно приложити уз регистрациону пријаву, могу се пронаћи у „Корисничком Упутству за подношење пријава за регистрацију (доделу пиб), промену података о регистрацији и брисање пореских обвезника који се не региструју у агенцији за привредне регистре“, којем се може приступити путем линка:
https://www.purs.gov.rs/preduzetnici/pregled-propisa/korisnicka uputstva/4608469/korisnicko-uputstvo-za-podnosenje-prijava-za-registraciju-dodelu-pib-promenu-podataka-o-registraciji-i-brisanje-poreskih-obveznika-koji-se-ne-registruju-u-agenciji-za-privredne-registre.html

Потврда о извршеној регистрацији и додели ПИБ-а (Образац РЕГ) за лица која се не региструју у АПР-у, доставља се истима у пореско сандуче, преко портала еПорези, а обвезницима коју су регистрациону пријаву поднели у папиру, потврда се доставља и на мејл адресу истих.

Опредељење за паушално опорезивање

Физичка лица која преко АПР-а региструју самосталну делатност која може бити паушално опорезована и **у регистрационој пријави се определе за паушално опорезивање, нису у обавези да Пореској управи поднесу пореску пријаву на Обрасцу ППДГ-1Р,** као **ни захтев за одобравање паушалног опорезивања**.

Физичка лица која самосталну делатност **не региструју у АПР-у захтев за паушално опорезивање** могу поднети **искључиво у електронском облику** преко портала Пореске управе, **у року од 5 дана од дана регистрације у Пореској управи, односно дана доделе ПИБ**, а најкасније до 31. децембра текуће године. И у наведеном случају обвезници **нису дужни да** електронским путем **поднесу пореску пријаву ППДГ-1Р.**

Предузетници који су у текућој години порез на приходе од самосталне делатности плаћали на опорезиву добит захтеве за паушално опорезивање за наредну годину могу поднети најкасније до 31. октобра текуће године.

Ко нема право на паушално опорезивање

Право на паушално опорезивање не могу остварити лица:

1. уколико су регистровала делатност из области: **рекламирања и истраживања тржишта, трговине на велико и трговине на мало, хотела и ресторана, финансијског посредовања и активности у вези са некретнинама** (изузетно обвезнику који трговинску или угоститељску делатност обавља у киоску, приколици или сличном монтажном или покретном објекту може се, на његов захтев, одобрити да порез плаћа на паушално утврђен приход)**;**
2. уколико у делатност **улажу и друга лица**;
3. уколико су планирала **укупни промет већи од 6.000.000 динара**, односно чији је укупан промет у години која претходи години за коју се утврђује порез већи од 6.000.000 динара;
4. **евидентирана** као обвезници **пореза на додату вредност** у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Услови, критеријуми и елементи за утврђивање висине паушалног прихода

Право на паушално опорезивање могу остварити физичка лица која су регистровала делатност за коју се, у складу са Уредбом о ближим условима, критеријумима и елементима за паушално опорезивање обвезника пореза на приходе од самосталне делатности, **признаје право на паушално опорезивање**.

Ради утврђивања висине паушалног прихода, као основице пореза на приходе од самосталне делатности, предузетници паушалци се, у складу са Уредбом, разврставају у групе и то тако да једну групу чине сви предузетници паушалци који обављају исту претежну делатност.

Шифре делатности за које се **признаје право на паушално опорезивање** су:

0111	1032	1419	2223	2572	2894	3812	4931	6209	8121	9529
0112	1039	1420	2229	2573	2895	3821	4932	6311	8122	9601
0113	1041	1431	2311	2591	2896	3831	4939	6312	8129	9602
0114	1042	1439	2312	2592	2899	3832	4941	6391	8130	9603
0115	1051	1511	2313	2593	2910	4110	4942	6399	8211	9604
0116	1052	1512	2319	2594	2920	4120	5030	6622	8219	9609
0119	1061	1520	2320	2599	2931	4211	5040	6629	8220	9700
0121	1062	1610	2331	2611	2932	4212	5110	6910	8230	
0124	1071	1621	2332	2612	3011	4213	5210	6920	8292	
0125	1072	1622	2341	2620	3012	4221	5221	7010	8299	
0127	1073	1623	2343	2630	3020	4222	5222	7021	8551	
0128	1081	1624	2349	2640	3030	4291	5224	7022	8552	
0129	1082	1629	2352	2651	3092	4299	5229	7111	8559	
0130	1083	1712	2361	2652	3099	4311	5320	7112	8560	
0141	1084	1721	2362	2660	3101	4312	5520	7120	8621	
0142	1085	1722	2363	2670	3102	4313	5590	7219	8622	
0143	1086	1723	2364	2711	3103	4321	5610	7220	8623	
0145	1089	1724	2365	2712	3109	4322	5621	7410	8690	
0146	1091	1729	2369	2720	3212	4329	5629	7420	8710	
0147	1092	1811	2370	2731	3213	4331	5630	7430	8810	
0149	1101	1812	2391	2732	3220	4332	5811	7490	8899	
0150	1102	1813	2399	2740	3230	4333	5813	7500	9001	
0161	1103	1814	2420	2751	3240	4334	5814	7711	9002	
0162	1105	1820	2433	2752	3250	4339	5819	7712	9003	
0163	1106	1910	2441	2790	3291	4391	5821	7721	9004	
0210	1107	2012	2442	2811	3299	4399	5829	7722	9102	
0220	1310	2013	2445	2812	3311	4520	5911	7729	9103	
0230	1320	2014	2451	2813	3312	4611	5912	7731	9104	
0240	1330	2015	2453	2814	3313	4613	5913	7732	9311	
0312	1391	2016	2454	2815	3314	4614	5914	7733	9313	
0322	1392	2030	2511	2821	3315	4615	5920	7739	9319	
0811	1393	2041	2512	2822	3316	4616	6010	7810	9321	
0812	1394	2042	2521	2824	3317	4617	6020	7830	9329	
0899	1395	2052	2529	2825	3319	4618	6110	7911	9511	
0990	1396	2053	2530	2829	3320	4619	6120	7912	9512	
1011	1399	2059	2540	2830	3511	4781	6130	7990	9521	
1012	1411	2211	2550	2841	3530	4782	6190	8010	9522	
1013	1412	2219	2561	2849	3600	4789	6201	8020	9523	
1020	1413	2221	2562	2892	3700	4799	6202	8030	9524	
1031	1414	2222	2571	2893	3811	4920	6203	8110	9525	

*Напомињемо да се обвезницима самосталних делатности са претежном шифром делатности за коју се признаје право на паушално опорезивање, који истовремено обављају и делатност из области рекламирања и истраживања тржишта, трговине на велико и трговине на мало, хотела и ресторана, финансијског посредовања и активности у вези с некретнинама, не може признати право на паушално опорезивање.

Полазна основица

Полазна основица за утврђивање паушалног прихода по групама у које су разврстани предузетници паушалци утврђује се у односу на просечну месечну зараду остварену у Републици Србији, граду, општини, односно градској општини, у претходних 12 месеци. Просечна месечна зарада се затим помножи са бројем запослених у граду, општини, односно градској општини и са коефицијентом делатности, а затим подели са бројем становника у граду, општини, односно градској општини, на основу последњих објављених података републичког органа надлежног за послове статистике.

Полазна основица за предузетнике паушалце са седиштем на територији града Београда

Полазна основица за предузетнике паушалце са седиштем на територији града Београда, која обухвата подручје општина Вождовац, Врачар, Звездара, Палилула, Раковица, Савски венац, Стари град, Нови Београд, Земун и Чукарица утврђује се тако што се збир производа просечне месечне зараде остварене у свакој од тих градских општина и броја запослених у свакој од тих градских општина, на основу последњих објављених података републичког органа надлежног за послове статистике, помножи са коефицијентом делатности а затим подели са укупним бројем становника у свим тим градским општинама на основу последњих објављених података републичког органа надлежног за послове статистике.

Полазна основица за одређене делатности независно од територије регистрованог седишта

Полазна основица за 15 делатности, датих у табели која следи, добија се тако што се просечна месечна зарада остварена у Републици Србији (у даљем тексту: Република) помножи са бројем запослених у Републици на основу последњег објављеног податка републичког органа надлежног за послове статистике и са коефицијентом делатности а затим подели са бројем становника у Републици на основу последњег објављеног податка републичког органа надлежног за послове статистике.

Шифра делатности	НАЗИВ ДЕЛАТНОСТИ
4932	Такси превоз
4939	Остали превоз путника у копненом саобраћају
5911	Производња кинематографских дела, аудио-визуелних производа и телевизијског програма
6201	Рачунарско програмирање
6202	Консултантске делатности у области информационе технологије
6209	Остале услуге информационе технологије
6311	Обрада података, хостинг и сл.
6312	Веб портали
6399	Информационе услужне делатности на другом месту непоменуте
7022	Консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем
7111	Архитектонска делатност
7112	Инжењерске делатности и техничко саветовање
7410	Специјализоване дизајнерске активности
9001	Извођачка уметност
9002	Друге уметничке делатности у оквиру извођачке уметности

Елементи од утицаја на висину паушалног прихода

Полазна основица за утврђивање висине паушалног прихода може се умањити односно увећати применом следећих елемената:

1. регистровано седиште обвезника - полазна основица следећих делатности коригује се у зависности од зоне којој припада, према зонама утврђеним у складу са законом којим се уређује опорезивање имовине:

Шифра делатности	НАЗИВ ДЕЛАТНОСТИ
1071	Производња хлеба, свежег пецива и колача
1512	Производња путних и ручних торби и сл., сарачких производа и каишева
1814	Књиговезачке и сродне услуге
3314	Поправка електричне опреме
5610	Делатности ресторана и покретних угоститељских објекта
7420	Фотографске услуге
8211	Комбиноване канцеларијско-административне услуге
8219	Фотокопирање, припремање докумената и друга специјализована канцеларијска подршка
8621	Општа медицинска пракса
8622	Специјалистичка медицинска пракса
8623	Стоматолошка пракса
8690	Остала здравствена заштита
9329	Осталезабавнеи рекреативне делатности
9511	Поправка рачунара и периферне опреме
9521	Поправка електронских апарата за широку употребу
9522	Поправка апарата за домаћинство и кућне и баштенскеопреме
9523	Поправка обућеи предмета од коже
9525	Поправка сатова и накита
9529	Поправка осталих личних предмета и предмета за домаћинство
9601	Прањеи хемијско чишћење текстилних и крзнених производа
9602	Делатност фризерских и козметичких салона
9604	Делатност негеи одржавања тела

2. време које је протекло од регистрације, и то тако што се за предузетника:

1) који је у години за коју се утврђује пореска основица регистрован код надлежне организације за обављање делатности, за календарску годину у којој је регистрован - полазна основица множи са коефицијентом 0,5 – *у примени од 01.01.2024. године*;

2) код кога је на дан 31. децембра године која претходи години за коју се утврђује пореска основица од регистрације прошло:

- највише 12месеци - полазна основица множи се са коефицијентом 0,8;
- више од 12 али не више од 24 месеца - полазна основица множи се са коефицијентом 0,85;
- више од 24 али не више од 36 месеца - полазна основица множи се са коефицијентом 0,9;
- више од 36 месеци - полазна основица множи се са коефицијентом 1;

а изузетно од подтач. (1)-(2) ове тачке, за обвезника који је у периоду краћем од 18 месеци пре регистрације био регистрован код надлежне организације за обављање делатности, полазна основица множи се са коефицијентом 1.

3. старост обвезника и његова радна способност:

а) у односу на старост обвезника полазна основица се коригује за:

- **предузетнике паушалце млађе од 30 година и старије од 55 година-** примењује се коефицијент који износи 0,9 и
- **предузетнике паушалце млађе од 30 година и старије од 60 година-** примењује се коефицијент који износи 0,7 за следеће делатности:

Шифра делатности	НАЗИВ ДЕЛАТНОСТИ
6910	Правни послови
7111	Архитектонска делатност
7112	Инжењерске делатности и техничко саветовање
7500	Ветеринарска делатност
8621	Општа медицинска пракса
8622	Специјалистичка медицинска пракса
8623	Стоматолошка пракса
8690	Остала здравствена заштита

б) у односу на радну способност обвезника полазна основица се коригује код:

- предузетника паушалца којем је утврђен статус особе са инвалидитетом - примењује се коефицијент од 0,85.

Статус особе са инвалидитетом доказује се решењем надлежне институције. У наведеном случају, предузетник паушалац (коме је утврђена смањена радна способност на основу решења надлежног органа), дужан је да поднесе пореску пријаву ППДГ- 1Р, са основом пријаве 24 - Измена обима пословања уз коју је потребно приложити и решење Републичког фонда за ПИО, као и да означи поље – лице са инвалидитетом.

- предузетника паушалца који одсуствује дуже од 90 дана због трудничког боловања, породиљског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета - примењује се коефицијент од 0,85 током трајања одсуства из наведених разлога.

У случају одсуства због трудничког боловања, породиљског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета, обвезник може поднети пореску пријаву ППДГ-1Р, са основом пријаве 24 - Измена обима пословања, уз коју је потребно да приложи и одговарајућу документацију (решење или дознаке надлежног органа).

4. остале околности које утичу на остваривање добити - примењује се коефицијент у износу од 0,5 - за обвезнике који обављају делатности које спадају у старе занате, у складу са прописима који регулишу сертификацију старих заната, уметничких заната и послова домаће радиности. У случају регистровања новооснованог предузетника паушалца који жели да обавља делатност која спада у стари занат, након пријема података у току дана од стране АПР, биће аутоматским путем донето решење о утврђеној пореској обавези у року од 48 часова.

Имајући у виду да у тренутку обрачуна, доношења и уручења решења, обвезник не поседује сертификат Министарства привреде о испуњености услова да се бави делатношћу која спада у старе занате, обвезнику ће бити донето решење без умањења за корективни коефицијент.

Након добијања серификата од стране надлежног министарства, порески обвезник може поднети пореску пријаву ППДГ-1Р, са основом пријаве 24 и том приликом да означи поље - стари занат. Пореска управа ће, уколико су испуњени услови за примену олакшице за обвезнике који се баве старим занатима, донети ново решење, уз примену овог елемента. Умањење полазне основице се рачуна од дана оснивања предузетничке делатности која припада старим занатима.

Максимално умањење по основу елемената за утврђивање висине паушалног прихода може износити 50% полазне основице.

Ови елементи **се не примењују** на обвезнике који имају регистровану делатност **4932 - такси превоз**.

За предузетнике који порез плаћају на паушално утврђени приход **основицу доприноса представља паушално утврђен приход** у складу са законом који уређује порез на доходак грађана. Међутим, како месечна основица доприноса не може бити нижа од најниже месечне основице доприноса, **уколико је паушално утврђени приход нижи од најниже месечне основице доприноса, обрачун и плаћање доприноса врши се на најнижу месечну основицу доприноса**.

Најнижу месечну основицу доприноса чини износ од 35% просечне месечне зараде у Републици исплаћене, односно остварене у периоду за претходних 12 месеци почев од месеца септембра у текућој години,

за који период су објављени подаци републичког органа надлежног за послове статистике.

Податак о износу најниже, односно највише месечне основице, годишње објављује министар надлежан за послове финансија.

Утврђивање пореске обавезе по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање, врши **Пореска управа, доношењем решења о утврђеној пореској обавези за текућу пословну годину, које доставља у пореско сандуче пореског обвезника на порталу Пореске управе.**

Новооснованим предузетницима паушалцима решење се доставља у року од 48 часова од дана оснивања предузетничке делатности. Предузетницима паушалцима који већ обављају самосталну делатност решење за текућу годину се доставља у месецу јануару текуће године.

Датумом уручења решења сматра се **дан постављања решења у пореско сандуче**. Порески обвезник може да приступи свом пореском сандучету употребом квалификованог дигиталног сертификата, преко портала еПорези. Такође, пореском сандучету се може приступити и коришћењем eID налога на порталу еУправа, односно мобилне апликације ConsentID и сертификата у клауду.

Решења су потписана квалификованим дигиталним сертификатом Пореске управе, а веродостојност акта може се проверити на адреси наведеној на крају истог (https://eporezi.purs.gov.rs/provera-verodostojnosti-resenja.html).

Утврђене обавезе по решењу **плаћају се до 15-ог у месецу** за претходни месец. Уз пореско решење доставља се и **попуњен примерак уплатнице.**

Физичка лица која планирају да региструју самосталну делатност за коју се може одобрити паушално опорезивање као и предузетници паушалци који планирају да изврше промену која ће за последицу имати промену висине паушалног прихода (нпр. промена седишта/промена шифре делатности) о износу пореске обавезе могу се информисати коришћењем **„Калкулатора паушалног пореза и доприноса“** на порталу Пореске управе, уносом елемената од значаја за утврђивање пореске обавезе (адреса: https://eporezi.purs.gov.rs/kalkulator-pausalnog-poreza-i-doprinosa.html).

Губитак права на паушално опорезивање

Право на паушално опорезивање траје док се не утврди да:

➢ је у регистру АПР **промењена делатност** за коју се не одобрава право на паушално опорезивање (нпр. делатност из области рекламирања и истраживања тржишта)

У овом случају надлежна филијала не доноси решење о налагању вођења пословних књига и обвезник не подноси пореску пријаву ППДГ -1Р, а статус у Јединственом регистру пореских обвезника мења се аутоматски преузимањем података о промени од АПР. Обвезник је у обавези да поднесе пријаву ППДГ-1С за утврђивање аконтација пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање самоопорезивањем на приходе од самосталне делатности.

➢ је **укупан промет** у години која претходи години за коју се утврђује порез већи од 6.000.000 динара

У овом случају предузетник паушалац је дужан **да о томе обавести Пореску управу** подношењем пријаве ППДГ-1Р за утврђивање коначне обавезе пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање на паушални приход од самосталне делатности. Након доношења решења од стране надлежне филијале којим се обвезнику налаже вођење пословних књига и одређује датум од када је дужан да води исте, обвезник подноси пријаву ППДГ-1С за утврђивање аконтација пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање самоопорезивањем на приходе од самосталне делатности за период почев од датума наведеног у решењу филијале до краја године.

➢ је обвезник евидентиран **као обвезник ПДВ**

У овом случају надлежна филијала не утврђује обавезу вођења пословних књига власнику самосталне делатности коме је престало право на паушално опорезивање, већ је обвезник дужан да води пословне књиге најкасније од дана регистрације у систем ПДВ. Постоји обавеза подношења пореске пријаве ППДГ-1Р за порески период од 01.01. до дана регистровања у систем ПДВ, као и ППДГ-1С од дана регистрације у систем ПДВ до краја године.

Обавезе паушално опорезованих предузетника

Предузетници паушалци воде само пословну књигу **на Обрасцу КПО - Пословна књига о оствареном промету паушално опорезованих обвезника.**

Предузетник паушалац дужан је да поднесе пореску пријаву ППДГ-1Р у року од 15 дана у случају:

- преласка из паушалног опорезивања у опорезивање на стварни приход,
- промене основа осигурања,
- наставка плаћања доприноса за обавезно социјално осигурању у периоду прекида обављања самосталне делатности,
- престанка плаћања доприноса у периоду прекида обављања самосталне делатности,
- измене обима пословања, односно промета и других услова од утицаја на висину пореске обавезе код паушалног опорезивања, које се односе на:

- дужу болест, одсуство због трудничког боловања, породиљског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и посебне неге детета (преко 90 дана),
- стари занат,
- лице са инвалидитетом.

Предузетник паушалац, коме се у години која претходи години за коју се врши утврђивање пореза значајније измени обим пословања због чега не може бити паушално опорезован - нпр. оствари промет већи од 6 милиона динара дана 25. новембра текуће године, дужан је да поднесе пореску пријаву ППДГ-1С, најкасније до 31. јануара наредне године за коју се утврђује порез и пореску пријаву ППДГ-1Р (основ подношења 6 – прелазак из паушалног опорезивања у опорезивање на стварни приход) у року од 15 дана од дана настанка промене. Надлежна филијала решењем ће наложити вођење пословних књига од 01.01. наредне године.

У ситуацији када предузетник паушалац оствари промет већи од 6 милиона динара дана - нпр. 18. априла текуће године, дужан је да поднесе пореску пријаву ППДГ-1Р у року од 15 дана од дана настанка промене. На основу поднете пријаве надлежна филијала решењем ће наложити вођење пословних књига од 01. јула текуће године, а обвезник је од наведеног датума дужан да поднесе пореску пријаву ППДГ-1С.

Обавезе предузетника који воде пословне књиге -самоопорезивање-

Физичка лица која обављају самосталну делатност која не може бити паушално опорезована **дужна су да воде пословне књиге**. Такође, физичка лица која се приликом регистрације самосталне делатности нису определила за паушално опорезивање, дужна су да пословне промене исказују у **пословним књигама**.

Обвезници самосталних делатности који воде пословне књиге су предузетници, предузетници пољопривредници и предузетници друга лица.

Предузетници су дужни да воде књиге по систему **двојног књиговодства**, у складу са законом којим се уређује рачуноводство.

Предузетник пољопривредник и предузетник друго лице дужни су да воде пословне књиге по систему **простог књиговодства**, у складу са Законом о порезу на доходак грађана.

Пословне књиге по систему простог књиговодства

Пословне књиге **по систему простог књиговодства** воде се на прописаним обрасцима, и то:

1) **ПК - 1** - Пословна књига прихода и расхода;
2) **ПК - 2** - Књига основних средстава и ситног инвентара.

Поред пословних књига, зависно од врсте делатности, састављају се и појединачне помоћне евиденције, из којих се одговарајући подаци књиже у пословној књизи, и то на обрасцима:

1) **КЛ** - Калкулација продајне цене број;
2) **ДПУ** - Лист дневног промета угоститеља;
3) **ПМ** - Евиденција о куповини, преради, производњи и промету производа од племенитих метала и драгог камења, чији је саставни део **ПМ - 1** - Потврда о куповини и замени племенитих метала и драгог камења;
4) **ГП** - Евиденција о готовим производима;
5) **КР** - Пријемни - евиденциони лист комисионе робе, чији је саставни део образац **КР - 1** - Евиденција продате, исплаћене и враћене комисионе робе.

Пореској управи обвезник је дужан да достави:

- пореску пријаву **Образац ППДГ-1С** и
- порески биланс **Образац ПБ 2**

Рок за подношење пореске пријаве **ППДГ-1С** и пореског биланса је **15. април текуће године**, односно године која следи години за коју се утврђује порез.

Пословне књиге по систему двојног књиговодства

Пословне књиге по систему двојног књиговодства предузетници воде **у складу са законом и другим прописима којима се уређује рачуноводство:** дневник, главна књига, књига улазних фактура, књига излазних фактура, књига трошкова, књига извода из текућих рачуна и помоћне евиденције.

Предузетници су дужни да Пореској управи доставе:

- пореску пријаву **Образац ППДГ-1С** и
- порески биланс **Образац ПБ 2**

Рок за подношење пореске пријаве **ППДГ-1С** и пореског биланса је **15. април текуће године**, односно године која следи години за коју се утврђује порез.

Отварање текућег рачуна

Физичка лица која обављају самосталну делатност дужна су да отворе **текући рачун** код пружаоца платних услуга (банка), да воде новчана средства на том рачуну и **врше платне трансакције преко тог рачуна, као и да динаре примљене** у **готовом новцу** уплате на свој **текући рачун** у року од **седам радних дана**. Исти могу имати више од једног текућег рачуна код истог пружаоца платних услуга и текуће рачуне код више пружалаца платних услуга.

Пореска управа врши **надзор** над применом Закона о обављању плаћања правних лица, предузетника и физичких лица која не обављају делатност, па су за оне који не испуне обавезе утврђене овим законом предвиђене **новчане казне**.

Издавање рачуна

Сагласно одредбама Закона о фискализацији, обвезник самосталне делатности без обзира да ли порез плаћа на паушално утврђен **приход** или **води пословне књиге**, а пружа услуге или врши промет добара физичким лицима, односно врши промет добара и услуга у малопродајним објектима, независно од тога да ли је корисник физичко лице, правно лице или предузетник, **дужан је да преко електронског фискалног уређаја евидентира сваки појединачно остварени промет на мало и то независно од начина плаћања, укључујући и примљене авансе за будући промет на мало**.

Обвезници самосталних делатности **немају обавезу** евидентирања промета на мало и примљених аванса за промет на мало преко електронског фискалног уређаја **уколико** обављају једну од делатности прописаних **Уредбом** о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета на мало преко електронског фискалног уређаја, и то:

Шифра делатности	Опис
49.31	Градски и приградски копнени превоз путника
49.32	Такси превоз
51.10	Ваздушни превоз путника
52.21	Услужне делатности у копненом саобраћају у делу који се односи на наплату и одржавање: -путева, мостова и тунела; -паркиралишта или гаража, паркиралишта за бицикле, зимског смештаја приколица и др. која се наплаћују путем трећих лица, односно телекомуникационих оператора
53.10	Поштанске активности јавног сервиса
61	Телекомуникације
64	Финансијске услуге, осим осигурања и пензијских фондова
65	Осигурање, реосигурање и пензијски фондови, осим обавезног социјалног осигурања

66	Помоћне делатности у пружању финансијских услуга и осигурању
69.10	Правни послови изузев активности јавних бележника и извршитеља
75.00	Ветеринарске делатности - Примарна теренска здравствена заштита животиња, послови из Програма мера здравствене заштите животиња, послови дезинфекције и дератизације у објектима у којима се држе и узгајају животиње и активности на спречавању појављивања, ширења и сузбијања заразних болести животиња
84.30	Обавезно социјално осигурање
85	Образовање, осим делатности из гране 85.5 - Остало образовање
86	Здравствене делатности - здравствене услуге које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања
87	Социјална заштита са смештајем
88	Социјална заштита без смештаја
98	Коцкање и клађење у делу који се односи на игре на срећу чији је приређивач Државна лутрија Србије, као и за игре на срећу за које приређивач у електронској форми доставља податке о извршеном промету органу надлежном за игре на срећу, у складу са прописима
94.91	Делатност верских организација

Делатностима за које не постоји обавеза евидентирања промета на мало и примљених аванса за промет на мало преко електронског фискалног уређаја сматрају се и:

- делатности из Закона о комуналним делатностима осим следећих комуналних делатности: управљање гробљима и сахрањивање; погребна делатност; управљање јавним паркиралиштима која се не наплаћују путем трећих лица, односно телекомуникационих оператора и пружање услуга на пијацама, и то: издавање у закуп објеката, тезги и простора на њима;

- послови из Правилника о одређивању послова који се сматрају старим и уметничким занатима, односно пословима домаће радиности, начину сертификовања истих и вођењу посебне евиденције издатих сертификата, осим каменорезачког заната из члана 2. став 2. тачка 26) тог Правилника;

- појединe делатности у оквиру следећих група, и то:

Шифра делатности	Опис
47.99	Остала трговина на мало изван продавница, тезги и пијаца - продаја преко путујућих продаваца - улична продаја сладоледа, лозова, кокица и штампе - колпортери
96.09	Остале непоменуте личне услужне делатности – активност чистача ципела и носача

Такође, обвезници фискализације који се баве продајом добара и услуга на пијачним тезгама и сличним објектима немају обавезу евидентирања промета на мало и примљених аванса за промет на мало преко електронског фискалног уређаја закључно са 31. децембром 2026. године.

Обвезници који су ослобођени евидентирања промета на мало преко електронског фискалног уређаја, имају обавезу да за извршени промет издају рачун (нефискални) сходно прописима којима се регулише заштита потрошача.

Исплата личне зараде

Предузетник и предузетник пољопривредник могу се определити за исплату личне зараде.

Обвезник који се **определи за исплату личне зараде** дужан је да **у електронском облику**, преко портала Пореске управе, достави обавештење о свом опредељењу да врши исплату личне зараде.

Лице које започне обављање делатности а региструје се код АПР, обавештење о опредељењу да врши исплату личне зараде **подноси искључиво у моменту регистрације,** а АПР предметни захтев прослеђује Пореској управи.

Лице које започне обављање делатности а не региструје се код АПР, обавештење о опредељењу да врши исплату личне зараде **подноси у електронском облику преко портала Пореске управе, у року од 5 дана од регистрације у Пореској управи, односно дана доделе ПИБ, а најкасније до 31. децембра текуће године**.

Опредељење о исплати личне зараде **не може се мењати током године**. Рок за подношење обавештења о промени опредељења је **15. децембар** текуће године за период од 1. јануара наредне године.

Лична зарада је месечни новчани износ који обвезник самосталне делатности исплати и евидентира у пословним књигама као своје месечно лично примање увећан за припадајуће обавезе из зараде.

На **опредељени износ личне зараде** врши се **обрачун и уплата** припадајућих пореза и доприноса. **Основицу** за обрачун **пореза** на зараду **представља лична зарада - месечни новчани износ** увећан за припадајуће обавезе из зараде, умањен за **неопорезив износ**, а **основицу** за обрачун **доприноса** представља **лична зарада - месечни новчани износ** увећан за припадајуће обавезе из зараде. Уколико је опредељени износ личне зараде **нижи** од најниже прописане основице доприноса, **обрачун доприноса се врши на најнижу месечну основицу**. Уколико је опредељени износ личне зараде виши од највише месечне основице доприноса обрачун доприноса се врши на највишу месечну основицу. **Податак о износу најниже, односно највише месечне основице, годишње објављује министар надлежан за послове финансија.**

Стопе за обрачун и плаћање пореза и доприноса су:

- **порез** на зараде **10%**,
- допринос за **ПИО 24%**,
- допринос за **здравствено осигурање 10,30%**,
- допринос за осигурање за случај **незапослености 0,75%**.

Физичко лице које обавља самосталну делатност а истовремено је у радном **односу** код другог послодавца, или самосталну делатност обавља као пензионисано лице, приликом исплате личне зараде **није обвезник** доприноса за **здравствено осигурање** и доприноса за осигурање за **случај незапослености**.

Уколико лице до **краја текућег месеца за претходни месец не исплати личну зараду, дужно је**, према Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање, да до тог рока **обрачуна и уплати** доприносе за **обавезно социјално** осигурање **на најнижу важећу месечну основицу** за обрачун доприноса.

Лична зарада је исплата за коју се предузетник и предузетник пољопривредник опредељују по својој вољи, дакле **није обавезна**.

Обвезници који се определе за исплату личне зараде, по основу поднете пореске пријаве ППДГ-1С плаћају само порез на приходе од самосталне делатности.

Вођење пословних књига без исплате личне зараде

Физичка лица која региструју самосталну делатност и порез на приходе од самосталне делатности плаћају на опорезиву добит (воде пословне књиге) а не определе се за исплату личне зараде дужни суда у року од 15 дана од дана регистрације Пореској управи **поднесу пореску пријаву ППДГ-1С у електронском облику**.

У наведеном обрасцу исказују се подаци о процењеним **приходима и расходима** за период **од дана оснивања до 31. децембра текуће године**. Разлика између процењених прихода и расхода исказаних у пореској пријави **представља процењену добит**.

У систему Пореске управе аутоматски се, на основу исказаних података о процени прихода и расхода, обрачунавају и уносе подаци о процењеној добити за прву пословну годину, месечној основици и аконтацији пореза и месечној основици и аконтацији доприноса за обавезно социјално осигурање.

Месечна основица за обрачун аконтације **пореза** добија се **дељењем процењене добити** са **бројем месеци**, с тим да се у број месеци обављања делатности урачунава сваки месец у којем је обвезник обављао делатност без обзира на број дана обављања делатности у том месецу. **Месечна основица** за обрачун аконтације **доприноса** добија се **дељењем процењене добити** са **бројем дана и месеци** у периоду од почетка обављања делатности до краја прве пословне године.

Када је период за који се обрачунава допринос **краћи од месец дана**, а испуњени су услови за примену најниже месечне основице доприноса, **обрачун доприноса врши се на сразмерни износ** најниже месечне основице доприноса.

Уколико је опредељени износ месечне основице доприноса **нижи од најниже прописане основице** доприноса, обрачун доприноса **вршите на најнижу месечну основицу**. Уколико је опредељени износ месечне основице доприноса **виши од највише месечне основице** доприноса обрачун доприноса **вршите на највишу месечну основицу**. **Податак** о износу најниже, односно највише месечне основице доприноса, **објављује се годишње, од стране министра надлежног за послове финансија.**

Стопе по којима се обрачунавају и плаћају порези и доприноси су:

- порез на приходе од самосталне делатности **10%**,
- допринос за **ПИО 24%**,
- допринос за **здравствено** осигурање **10,30%**,
- допринос за осигурање за **случај незапослености 0,75%**.

Физичко лице која обавља самосталну делатност, а истовремено је у радном **односу** код другог послодавца, или самосталну делатност обавља као пензионисано лице, **није обвезник** доприноса **за здравствено осигурање** и доприноса **за осигурање за случај незапослености**.

Физичко лице које у току пословања одлучи да **убудуће исплаћује личну зараду** дужно је да о томе **обавести** Пореску управу**, до 15. децембра текуће године** и у том случају исплату личне зараде врши **од** 1. јануара наредне године. Обавештење о опредељењу за исплату личне зараде доставља се у електронском облику преко портала Пореске управе.

Ако у текућој години дође до значајнијих промена у пословању, промене пореских инструмената или других околности које битно утичу на висину месечне аконтације пореза/доприноса физичких лица која обављају самосталну делатност, исти може поднети пореску пријаву са пореским билансом у којој ће исказати податке за измену месечне аконтације. Пријава којом се мењају аконтације подноси се у року од 30 дана по истеку периода за који се саставља порески биланс.

Тест самосталности

Сврха **''Теста самосталности''** јесте да утврди да ли предузетник (у даљем тексту: предузетник) остварује приход од самосталне делатности и послује независно од налогодавца који га ангажује или је ангажован на начин да у ствари представља замену за запосленог код тог налогодавца.

С тим у вези, **осталим приходима (а не приходом од самосталних делатности), сматра се и накнада исплаћена предузетнику или предузетнику паушалцу** који обавља активности уз накнаду за истог налогодавца или за лице које се у смислу закона којим се уређује порез на добит правних лица сматра повезаним лицем с налогодавцем (у даљем тексту: повезано лице с налогодавцем), и **који додатно испуњава најмање пет од наведених девет критеријума**, или је према околностима случаја приликом отпочињања пословне сарадње могло да се закључи да ће испунити најмање пет од девет наведених критеријума који су накнадно и испуњени:

(1) **налогодавац** или повезано лице с налогодавцем **одређује радно време** предузетнику или предузетнику паушалцу **или су одмор и одсуства** предузетника или предузетника паушалца **зависни од одлуке налогодавца** или повезаног лица с налогодавцем и накнада предузетнику или предузетнику паушалцу **се не умањује сразмерно времену проведеном на одмору**;

(2) **предузетник или предузетник паушалац** уобичајено **користи просторије које обезбеди** или обавља послове у месту које одреди налогодавац или повезано лице с налогодавцем за потребе обављања послова који су му поверени; **налогодавац** или повезано лице с налогодавцем **врши или организује стручно оспособљавање или усавршавање предузетника или предузетника паушалца**;

(3) налогодавац или повезано лице с налогодавцем **врши или организује стручно оспособљавање или усавршавање предузетника или предузетника паушалца;**

(4) **налогодавац је ангажовао предузетника или предузетника паушалца након оглашавања у средствима информисања** потребе за ангажовањем физичких лица или ангажујући треће лице које се уобичајено бави проналажењем лица подобних за радно ангажовање, а чија је услуга резултирала ангажовањем тог предузетника или предузетника паушалца;

(5) **налогодавац** или повезано лице с налогодавцем **обезбеђује сопствени основни алат, опрему или друга основна материјална или нематеријална средства потребна за редован рад предузетника** или предузетника паушалца или финансира њихову набавку, **осим специјализованих алата**, опреме или других специјализованих материјалних или нематеријалних средстава који могу бити неопходни у циљу извршавања специфичног посла или налога, или налогодавац или повезано лице с налогодавцем уобичајено руководи процесом рада предузетника или предузетника паушалца, осим таквог руковођења које подразумева давање основног налога у вези са нарученим послом и разумну контролу резултата рада или надзор налогодавца, као доброг привредника, над обављањем посла који је наручио;

(6) **најмање 70% од укупно остварених прихода предузетника или предузетника** паушалца у периоду од 12 месеци који почиње или се завршава у односној пореској години је остварено од једног налогодавца или од повезаног лица с налогодавцем;

(7) **предузетник или предузетник паушалац обавља послове** из делатности налогодавца или повезаног лица с налогодавцем, **а за тако обављене послове његов уговор о ангажовању не садржи клаузулу по којој предузетник или предузетник паушалац сноси уобичајени пословни ризик** за посао испоручен клијенту налогодавца или повезаног лица с налогодавцем, уколико такав клијент постоји;

(8) **уговор о ангажовању предузетника или предузетника паушалца садржи делимичну или потпуну забрану предузетнику или предузетнику паушалцу да пружа услуге по основу уговора са другим налогодавцима**, изузев делимичне забране која обухвата пружање услуга ограниченом броју директних конкурената налогодавцу;

(9) предузетник или предузетник паушалац обавља активности уз накнаду за истог налогодавца или за повезано лице с налогодавцем**, непрекидно или са прекидима 130 или више радних дана у периоду од 12 месеци** који почиње или се завршава у односној пореској години, при чему се обављањем активности у једном радном дану сматра обављање активности у било ком периоду током тог радног дана између 00 и 24 часа.

Уколико предузетник **испуњава најмање пет од девет критеријума**, или је према околностима случаја приликом отпочињања пословне сарадње могао да закључи да ће испунити најмање пет од девет критеријума, **приход остварен од налогодавца** који га је ангажовао биће опорезован као **други приход, по стопи од 20% уз обрачун доприноса**. Опорезиви приход чини **бруто приход**, односно **исти се не умањује за нормиране трошкове.**

Налогодавцем се сматра домаће односно страно правно лице, предузетник или предузетник паушалац које је директно или индиректно ангажовало предузетника/предузетника паушалца за обављање посла.

Налогодавцем се не сматра лице које је директни исплатилац накнаде предузетнику/предузетнику паушалцу, а које такву накнаду исплаћује у вези са извршењем послова заступања или посредовања за рачун другог лица, при чему за своју услугу наплаћује само уобичајену заступничку или посредничку провизију. У том случају, налогодавцем се сматра лице за чији рачун се врши исплата накнаде предузетнику/предузетнику паушалцу.

Уколико предузетник или предузетник паушалац обавља делатност по основу које не може да буде у радном односу код налогодавца (нпр. адвокат), приход који оствари од тог налогодавца не сматра се другим приходом већ приходом од самосталне делатности.

Запошљавање радника

Физичка лица која обављају самосталну делатност имају могућност да у складу са својим потребама **запошљавају раднике али и обавезу да врше обрачун и уплату зарада за та лица**. Ангажовање запослених за рад у радном односу врши се **закључењем уговора о раду** на одређено и неодређено време. Уговор о раду представља сагласност воља уговорних страна у писаној форми и треба да садржи све **елементе дефинисане Законом о раду**. Поред запослених који су у радном односу, **могу се ангажовати одређена лица** и за рад ван радног односа, закључењем **уговора о делу, уговора о привременим и повременим пословима, уговора о допунском раду и друго**.

Основицу за обрачун **пореза** представља **исплаћена, односно остварена зарада, умањена за неопорезиви износ**, а **основицу** за обрачун **доприноса представља исплаћена, односно остварена зарада**.

Уколико је опредељени износ зараде **нижи** од **најниже месечне основице** доприноса, **обрачун и уплата** доприноса врши се **на најнижу месечну основицу**. Уколико је опредељени износ зараде **виши од највише месечне основице** доприноса, **обрачун и уплата** доприноса врши се **на највишу месечну основицу**. Податак о износу најниже, односно највише месечне основице објављује годишње министар надлежан за послове финансија.

Стопе по којима се обрачунавају и плаћају порези и доприноси су:

- порез на зараде **10%**,
- допринос за **ПИО 24%** (14% на терет запосленог, 10% на терет послодавца)
- допринос за **здравствено осигурање 10,30%** (5,15% на терет запосленог, 5,15% на терет послодавца)
- допринос за осигурање за **случај незапослености на терет запосленог 0,75%**.

Приликом исплате зараде запосленима послодавац је дужан да **пре сваке исплате зараде** поднесе пореску пријаву **на Обрасцу ППП-ПД**. У пореску пријаву ППП-ПД се уносе подаци о исплатиоцу прихода, висини зараде, обрачунатом порезу и обрачунатим доприносима за обавезно социјално осигурање на терет запосленог и терет послодавца, као и датум када порески обвезник намерава да изврши исплату прихода (поље 1.4. ППП-ПД – Датум плаћања).

Плаћање обрачунатог пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање врши се **најкасније на дан** који је у **ППП-ПД пријави наведен** као датум исплате прихода.

У супротном, на износ обрачунатог пореза и доприноса **обрачунава се камата**.

На порталу Пореске управе налази се и упутство за попуњавање наведеног обрасца пријаве (у делу Правна лица/Обједињена наплата/Порески прописи). Електронским путем подносиоцу пријаве доставља се **обавештење о успешном подношењу ППП-ПД** пријаве у коме се налази **број додељен пореској пријави**, као и **БОП**-број одобрења за плаћање који се **уписује у налог за пренос**.

Ангажовање пословође и чланова породице

Физичко лице које обавља самосталну делатност послове руковођења може препустити другом пословно способном физичком лицу, односно пословођи. **Пословођа може обављати све послове или само одређене**.

Уколико су за обављање делатности **прописани посебни услови** у погледу личних квалификација физичког лица које обавља самосталну делатност, **пословођа мора да испуњава те услове**.

Пословођа има својство **законског заступника** и зато се региструје у складу са законом о регистрацији. Пословођа **мора бити у радном односу** код пореског обвезника – физичког лица које обавља самосталну делатност.

Пре сваке исплате зараде пословођи, обвезник самосталне делатности, било да се опорезује на паушално утврђени или стварно остварени приход, у обавези је да поднесе пореску пријаву на **Обрасцу ППП-ПД**, на исти начин као код исплате зараде за запосленог.

Члан породичног домаћинства обвезника самосталне делатности **може бити радно ангажован** по основу уговора о раду и у том смислу има својство запосленог, те се **обрачун пореза и доприноса**, за тог члана породичног домаћинства, **врши као и за остале запослене**. Чланови породичног домаћинства су: брачни друг, деца, усвојеници и родитељи.

Члан породичног домаћинства, такође, **може бити** радно ангажован **без заснивања радног односа** у следећим случајевима:

1) повремено током дана и то искључиво у седишту, ако је његово присуство неопходно због природе делатности (да се не би током радног времена затварала трговинска радња, да би се утоварила роба, очистио пословни простор и сл.),
2) током оспособљавања за обављање делатности старих заната, односно послова домаће радиности,
3) током периода коришћења годишњег одмора у складу са законом.

Прекид обављања делатности

Физичка лица која у **току године** прекину обављање делатности а регистрована су у АПР дужна су да АПР **поднесу Регистрациону пријаву** промене података о предузетнику уписаном у регистар привредних субјеката. Приликом подношења регистрационе пријаве промене података потребно је **попунити прву страну пријаве**, као и **додатак 06 – прекид** и наставак обављања делатности предузетника где се **уноси податак о периоду у коме се делатност неће обављати.**

Уколико се у тренутку прекида не зна колико ће исти трајати уноси се датум прекида обављања делатности, у ком случају се на исти начин региструје и наставак обављања делатности у АПР.

Физичка лица која нису регистрована у АПР прекид обављања делатности пријављују надлежном органу код кога су регистрована.

О прекиду обављања делатности **порески обвезници су у обавези** да **истакну обавештење** на месту где обављају делатност.

Прекид обављања делатности **не може** се утврђивати **ретроактивно**.

Физичка лица која обављају самосталну делатност и **воде пословне књиге** по систему двојног или простог књиговодства, **подносе Образац ППДГ-1С**, као и **порески биланс** у року од **30 дана** од дана прекида обављања делатности.

У Обрасцу ППДГ-1С у делу - 7.- Подаци за утврђивање коначне обавезе пореза и делу - 8. - Подаци за утврђивање коначне обавезе доприноса, **исказује се** износ обрачунатог и плаћеног пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање на приходе од самосталне делатности **за порески период до дана прекида** обављања делатности.

У периоду прекида обављања делатности обавеза плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање **мирује**, осим у случају да се обвезник, подношењем Обрасца ППДГ-1С, определи да жели **да настави да плаћа** доприносе и за време прекида обављања делатности.

У том случају у ППДГ-1С **се исказује месечна основица доприноса**, која **не може** бити **нижа од најниже, ни виша од највише** месечне основице доприноса. Податак о износу најниже, односно највише месечне основице доприноса објављује годишње министар надлежан за послове финансија.

Стопе по којима се обрачунавају и плаћају доприноси:

- допринос за **ПИО 24%**,
- допринос за **здравствено осигурање 10,30%**,
- допринос за осигурање за **случај незапослености 0,75%**.

Након пријављеног наставка обављања делатности обвезник је дужан да у року од 15 дана од дана поновног отпочињања обављања делатности, поднесе Образац ППДГ-1С.

Након пријављивања прекида обављања делатности предузетници паушалци не подносе пријаву на Обрасцу ППДГ-1Р.

У периоду прекида обављања делатности обавеза плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање **мирује**, осим у случају да се обвезник, подношењем Обрасца ППДГ-1Р, определи да жели да **настави да плаћа** доприносе и за време прекида обављања делатности.

У том случају у ППДГ-1Р уноси се опција 18 - наставак плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање у периоду прекида обављања самосталне делатности.

Надлежна филијала **доноси решење** о утврђивању **обавезе** пореза на доходак грађана на приходе од обављања самосталне делатности и доприноса за обавезно социјално осигурање **за период до дана прекида** обављања делатности, **осим у случају наставка плаћања доприноса**, и исто уручује пореском обвезнику достављањем решења у пореско сандуче пореског обвезника на порталу Пореске управе.

Након пријављеног наставка обављања делатности надлежном регистру предузетник паушалац није у обавези да поднесе пријаву на Обрасцу ППДГ- 1Р.

Надлежна филијала **доноси решење** о утврђивању **обавезе** пореза на доходак грађана на *приходе* од обављања самостале делатности и доприноса за обавезно социјално осигурање за период од дана наставка обављања делатности.

Порез на додату вредност (ПДВ)

Евидентирање обвезника ПДВ

Физичко лице које врши промет добара и услуга на територији Републике и/или у иностранству, а чији је укупан промет добара и услуга **у претходних 12 месеци мањи од 8.000.000 динара**, односно које при отпочињању обављања делатности процењује да у наредних 12 месеци неће остварити укупан промет већи од 8.000.000 динара, сматра се **малим пореским обвезником**.

У том случају **ПДВ се не обрачунава, не исказује у рачунима**, обвезник **нема право на одбитак претходног пореза** и **није дужан да води евиденцију** која је прописана Законом о порезу на додату вредност.

Лице које **се региструје за обављање** делатности код АПР **може** да се определи **као ПДВ обвезник** у евиденционој пријави - Образац **ЈРППС**.

Мали порески обвезници **имају могућност** да се определе за обавезу плаћања ПДВ, **уколико то желе**, када је потребно да поднесу **евиденциону пријаву (ЕППДВ)** у електронском облику преко портала Пореске управе.

Евидентирањем за ПДВ стичу се сва права и обавезе које обвезник ПДВ има по закону (издавање рачуна са исказаним ПДВ, вођење прописаних евиденција...). У овом случају **обавеза плаћања ПДВ траје најмање две године**.

Тек по истеку овог рока, порески обвезник може Пореској управи **поднети захтев** за **престанак обавезе** плаћања ПДВ, у електронском облику преко портала Пореске управе. Захтев за брисање из евиденције обвезника ПДВ подноси се на Обрасцу **ЗБПДВ**.

Обвезник који у **претходних 12 месеци** оствари укупан промет **већи од 8.000,000 динара.**

Пример – Предузетник који није у систему ПДВ и који је отпочео делатност 15.03.2021. године, дана 18.08.2023. године издао је рачун на износ од 200.000,00 динара. Са овим износом остварио је укупан промет од 8.095.560,00 динара у претходних 12 месеци (у конкретном примеру посматра се период од 19.08.2022. године до 18.08.2023. године). Како је предузетник остварио промет већи од 8.000.000 динара био је дужан да Пореској управи преда ЕППДВ пријаву најкасније до 15.09.2023. године. Од 19.08.2023. године обвезник је био у обавези да почне да испуњава све обавезе које су прописане Законом о ПДВ.

Евиденциона пријава се подноси **у року од пет дана од дана када је остварен промет изнад 8.000.000 динара**. На основу поднете евиденционе пријаве Пореска управа издаје **потврду о извршеном евидентирању** за ПДВ у електронском облику преко портала Пореске управе.

Ако обвезник не поднесе евиденциону пријаву у наведеном року, наведену пријаву може поднети и након тог рока, односно поднеће је Пореска управа по службеној дужности. Неподношење, односно неблаговремено подношење одговарајуће пријаве, представља порески прекршај.

Уколико се **измени неки од података** из евиденционе пријаве обвезник је **дужан** да о томе **обавести** Пореску управу, подношењем Обрасца ИЕПДВ најкасније у року од 5 дана од дана настанка измене, у електронском облику преко портала Пореске управе.

Обавезе обвезника ПДВ

Обвезник ПДВ дужан је да:

- поднесе евиденциону пријаву;
- издаје рачуне о извршеном промету добара и услуга и сачињава интерне рачуне;
- води евиденцију која обезбеђује контролу утврђивања пореске обавезе;
- обрачунава и плаћа ПДВ и подноси пореске пријаве;
- доставља обавештења пореском органу.

Обрачунавање иплаћање ПДВ

Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ може бити **календарски месец или календарско тромесечје**.

Када се **први пут започне ПДВ активност** у текућој календарској години, независно од дана регистрације за обављање делатности, за текућу и наредну календарску годину порески период је календарски месец.

За физичка лица која у **претходних 12 месеци** остваре укупан промет **већи од 50.000.000 динара** порески период је **календарски месец**. Уколико је укупан промет у претходних 12 месеци **мањи од 50.000.000 динара** порески период је **календарско тромесечје**. Одобрени порески период траје **најмање 12 месеци**. **Захтев за промену пореског периода**

из тромесечног пореског периода у календарски месец подноси се надлежном пореском органу **почев од 20. децембра закључно са 31. децембром текуће године за наредну календарску годину**.

Пореска пријава на Обрасцу ППППДВ подноси се **у року од 15 дана** по истеку пореског периода, **независно** од тога да ли **постоји обавеза** плаћања ПДВ у том пореском периоду.

Овај рок подношења пореске пријаве не важи за оне обвезнике **који се бришу из евиденције обвезника ПДВ**. Ти обвезници подносе пореску пријаву **на дан подношења захтева за брисање** из система ПДВ.

ПДВ исказан у пореској пријави плаћа се у року за подношење пореске пријаве.

Изузетно, **лица која су поднела захтев за брисање** из система ПДВ дужна су да плате ПДВ **у року од 15 дана** од дана подношења пореске пријаве.

У случају **престанка обављања делатности** обвезници су дужни да плате ПДВ до **дана подношења захтева за брисање из надлежног регистра**.

Уз пореску пријаву ППППДВ подноси се и **преглед обрачуна ПДВ-а** на Обрасцу ПОПДВ. Пореска пријава ППППДВ се не може поднети без прегледа обрачуна ПДВ.

Брисање из евиденције обвезника ПДВ

Обвезници који у **претходних 12 месеци не остваре** укупан промет **већи од 8.000.000** динара, могу преко портала Пореске управе у електронском облику поднети **захтев за брисање** из евиденције обвезника ПДВ, на Обрасцу **ЗБПДВ**. На основу поднетог захтева за брисање Пореска управа спроводи поступак и у електронском облику издаје **потврду о брисању** из евиденције обвезника ПДВ и доставља је у пореско сандуче обвезника.

У случају **престанка обављања самосталне делатности**, обвезници су дужни да, најкасније **у року од 15 дана** пре подношења захтева за брисање из надлежног регистра, Пореској управи поднесу захтев за брисање из евиденције обвезника ПДВ.

Орган, организација или друго лице надлежно за упис у прописани регистар лица која обављају делатност **не може брисати лице** из прописаног регистра бездоказа о **брисању из евиденције обвезника ПДВ**, не старијег од пет дана у моменту подношења захтева за брисање из регистра.

Захтев за брисање из евиденције ПДВ **обавезно** садржи податак **о датуму престанка обављања ПДВ активности**.

Уз захтев за брисање из евиденције обвезника ПДВ обвезници су дужни да на дан престанка ПДВ активности:

1. изврше **попис добара**, укључујући **опрему, објекте** за вршење делатности и улагања у објекте, као и **датих аванса**, по основу којих су имали право на одбитак претходног пореза и да о томе **сачине пописну листу**;
2. изврше **исправку одбитка претходног пореза** за опрему, објекте и улагања у објекте;
3. утврде **износ претходног пореза** за добра (осим за опрему, објекте и улагања у објекте) и за дате авансе.

Износ исправљеног одбитка претходног пореза и износ претходног пореза за добра **исказује се као дуговани ПДВ** у пореској пријави.

Пореска пријава подноси се за период **од дана почетка** пореског периода у којем је поднет захтев за брисање **до дана престанка** обављања ПДВ активности. Уз пореску пријаву подноси се и **пописна листа**.

Престанак обављања делатности

Физичко лице које обавља самосталну делатност престаје са радом **одјавом или по сили закона**.

Физичко лице престаје са обављањем делатности **одјавом** на основу захтева за брисање из надлежног регистра лица која обављају делатност који истом подноси.

Орган, организација или друго лице надлежно за упис у прописани регистар лица која обављају делатност не може брисати лице из прописаног регистра без доказа о престанку пореских обавеза, односно брисању из евиденције прописане пореским законом који издаје **Пореска управа, односно порески орган надлежне јединице локалне самоуправе**, не старијег од пет дана у моменту подношења захтева за брисање из прописаног регистра;

С тим у вези, физичка лица која обављају самосталну делатност уз захтев за брисање из надлежног регистра дужна су да приложе и уверење/потврду Пореске управе, односно **пореског органа надлежне јединице локалне самоуправе** о измиреним пореским обавезама из своје надлежност;

Физичко лице које обавља самосталну делатност престаје да ради **по сили закона**:

- ✓ **смрћу** или трајним **губитком пословне способности**;
- ✓ **истеком времена** на које је **регистрован**, ако се регистровао на одређено време;
- ✓ ако му је **рачун у блокади** дуже од **две године**, на основу захтева за брисање из регистра који поднесе Народна банка Србије или Пореска управа;
- ✓ ако је **правоснажном пресудом** утврђена **ништавост регистрације**;
- ✓ ако му је **правоснажном пресудом**, извршном одлуком надлежног органа или суда части коморе у коју је учлањен **забрањено обављање делатности**;
- ✓ у случају **престанка важења одобрења**, сагласности или другог акта надлежног органа који је посебним законом прописан као **услов за регистрацију**;
- ✓ у **другим случајевима** прописаних законом.

У случају престанка обављања делатности, предузетник **који води пословне књиге** по систему простог или двојног књиговодства подноси **образац ППДГ-1С и порески биланс**, у року од **30 дана** од дана престанка обављања делатности.

Предузетник **паушалац нема обавезу** подношења **образца ППДГ-1Р.** Надлежна филијала доноси **решење** о утврђивању **обавезе** пореза на доходак грађана на приходе од обављања самосталне делатности и доприноса за обавезно социјално осигурање за период **од почетка** године **до дана престанка** обављања делатности.

Подношење пореских пријава, захтева и обавештења

Пореске пријаве ППДГ-1Р, ППДГ-1С, ППП-ПД и ПППДВ, Захтев за паушално опорезивање и Обавештење о опредељењу да врши исплату личне зараде, подносе се искључиво у електронском облику преко портала Пореске управе еПорези. Приступ порталу еПорези и потписивање пореских пријава порески обвезници могу обавити на три начина:

1) коришћењем Квалификованог електронског сертификата
2) коришћењем eID налога односно мобилне апликације ConsentID и сертификата у клауду, уколико поседују eID кориснички налог на порталу за електронску идентификацију или
3) коришћењем Квалификованог електронског сертификата и SmartBox апликације.

Корисничко упутство за приступ порталу еПорези и потписивање пореских пријава коришћењем ConsentID апликације и сертификата у клауду можете преузети на порталу Пореске управе путем линка: https://www.purs.gov.rs/e-porezi/portal.html.

SmartBox апликација омогућава приступ порталу еПорези са рачунара који користе Windows, али и са рачунара који имају Linux (Ubuntu) или macOS оперативни систем.
Након инсталације SmartBox апликације на локалном рачунару, покретањем било ког интернет прегледача и приступом линку https://eporezi.purs.gov.rs/, корисници могу приступити порталу еПорези.

Сва три начина приступа порталу и подношења пријава су потпуно равноправна, а неопходна упутства доступна су корисницима портала на адреси https://eporezi.purs.gov.rs/.

Све информације о набавци и коришћењу квалификованог електронског серитификата могу се добити на сајтовима овлашћених сертификационих тела:

Привредна комора Србије - www.pks.rs/ca/
Министарство унутрашњих послова - http://ca.mup.gov.rs
ПТТ- www.ca.posta.rs
Halcom - http://www.halcom.rs
E-Smart Systems - http://qca.e-smartsys.com/

У исту сврху се могу користити интернет киосци који постоје у свим филијалама Пореске управе, а помоћ приликом попуњавања захева и пореских пријава може се добити на шалтерима „ВАШ ПОРЕЗНИК“ или преко Контакт центра Пореске управе.

НАПОМЕНА: У складу са одредбама Закона о општем управном поступку којима је прописано рачунање рокова, ако последњи дан рока пада на нерадни дан, рок истиче првог наредног радног дана.

Правни оквир

Све законе и подзаконске прописе којима се регулише пореска материја можете пронаћи на интернет страници Пореске управе **www.purs.gov.rs**

- Закон о пореском поступку и пореској администрацији ("Сл. гласник РС", бр. 80/02, 84/02 - испр., 23/03 - испр., 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - др. закон, 62/06 - др. закон, 63/06 - испр. др. закона, 61/07, 20/09, 72/09 - др. закон, 53/10, 101/11, 2/12 - испр., 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15 - аутентично тумачење, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18, 86/19, 144/20, 96/21, 138/22, 94/24, 109/25);
- Закон о порезу на доходак грађана ("Сл. гласник РС", бр. 24/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 - испр., 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 - одлука УС, 7/12 - усклађени дин. изн., 93/12, 114/12 - одлука УС, 8/13 - усклађени дин. изн., 47/13, 48/13 - испр., 108/13, 6/14 - усклађени дин. изн., 57/14, 68/14 - др. закон, 5/15 - усклађени дин. изн., 112/15, 5/16 - усклађени дин. изн., 7/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 7/18 - усклађени дин. изн., 95/18, 4/19 - усклађени дин. изн., 86/19, 5/20 - усклађени дин. изн., 153/20, 156/20 - усклађени дин. изн., 6/21 - усклађени дин. изн., 44/21, 118/21, 132/21 - усклађени дин. изн., 10/22 - усклађени дин. изн., 138/22, 144/22 - усклађени дин. изн., 6/23 - усклађени дин. изн., 92/23, 116/23 - усклађени дин. изн., 6/24 - усклађени дин. изн., 94/24, 101/24 - усклађени дин. изн., 8/25 - усклађени дин. изн., 19/25, 109/25, 115/25- усклађени дин. изн., 6/26 - усклађени дин. изн.);
- Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 7/12 -усклађени дин. изн., 8/13 - усклађени дин. изн., 47/13, 108/13, 6/14 - усклађени дин. изн., 57/14, 68/14 - др. закон, 5/15 - усклађени дин. изн., 112/15, 5/16 - усклађени дин. изн., 7/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 7/18 - усклађени дин. изн., 95/18, 4/19 - усклађени дин. изн., 86/19, 5/20 - усклађени дин. изн., 153/20, 6/21 - усклађени дин. изн., 44/21, 118/21, 10/22 - усклађени дин. изн., 138/22, 6/23 - усклађени дин. изн., 92/23, 6/24 - усклађени дин. изн., 94/24, 109/25, 112/25, 6/26 - усклађени дин. изн.);

- Закон о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04 - испр., 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 6/14 - усклађени дин. изн., 68/14 - др. закон, 142/14, 5/15 - усклађени дин. изн., 83/15, 5/16 - усклађени дин. изн., 108/16, 7/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 13/18 - усклађени дин. изн., 30/18, 4/19 - усклађени дин. изн., 72/19, 8/20 - усклађени дин. изн., 153/20, 138/22, 94/24 и 107/24, 109/25);
- Закон о раду („Сл. гласник РС" бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 - УС, 113/17, 95/18 – др. пропис);
- Закон о фискализацији („Сл. гласник РС", бр. 153/20, 96/21, 138/22);
- Законо заштити потрошача („Сл. гласник РС бр. 88/21);
- Закон о привредним друштвима („Сл. гласник РС“ бр. 36/11, 99/11, 83/14 - др. закон, 5/15, 44/18, 95/18, 91/19 и 109/21);
- Закон о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Сл. гласник РС“ бр. 99/11, 83/14, 44/18 – др. закон, 31/19 и 105/21);
- Закон о обављању плаћања правних лица, предузетника и физичких лица која не обављају делатност („Сл.гласник РС", бр. 68/15);
- Уредба о ближим условима, критеријумима и елементима за паушално опорезивање обвезника пореза на приходе од самосталне делатности („Сл. гласник РС“, бр. 94/19, 96/19 – исправка, 156/20, 141/22, 89/23, 115/25);
- Уредба о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета на мало преко електронског фискалног уређаја („Сл. гласник РС“, бр. 32/21, 117/21, 51/22, 141/22, 85/23, 99/24, 110/25);
- Правилник о пореској пријави за порез по одбитку („Сл. гласник РС“, бр. 74/13, 118/13, 66/14, 71/14 – исправка, 14/16, 21/17, 20/18, 104/18, 96/19 и 132/21);
- Правилник о обрасцима пореских пријава за утврђивање пореза на доходак грађана који се плаћа по решењу („Сл.гласник РС", бр. 90/17, 38/18, 20/19, 19/21, 67/21 и 33/22);
- Правилник о пореском идентификационом броју („Сл. гласник РС“, бр. 57/03, 68/03, 32/09, 48/10, 44/18 – др. закон);

- Правилник о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 37/21, 64/21, 127/21, 49/22, 59/22, 7/23, 15/23, 60/23, 96/23, 116/23, 29/24, 65/24, 73/24, 101/24, 107/24, 30/26);
- Правилник о одређивању послова који се сматрају старим и уметничким занатима, односно пословима домаће радиности, начину сертификовања истих и вођењу посебне евиденције издатих сертификата („Сл. гласник РС", бр. 56/12);
- Упутство за примену члана 85. став 1. тачка 17. Закона о порезу на доходак грађана у пореској контроли (тест самосталности), број: 1- 431-02-142/2020-1000 од 26.02.2020. године;
- Правилник о пословним књигама и исказивању финансијског резултата по систему простог књиговодства („Сл. гласник РС", бр. 140/04, 44/18 – др. закон).

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
ПОРЕСКА УПРАВА

За све информације у надлежности Пореске управе можете се обратити Контакт центру на бројеве телефона

0700-700-007
И
011-6969-069

или путем електронске поште попуњавањем обрасца на сајту Пореске управе у делу Контакт центар/Поставите питање.

Уколико желите да се консултујете у вези са вашим пореским правима и обавезама, посетите један од шалтера „ВАШ ПОРЕЗНИК“ у филијалама Пореске управе.

Све обрасце пореских пријава, све пореске прописе и документа, можете пронаћи на интернет адреси Пореске управе

немачка сарадња

giz

www.purs.gov.rs

ВАШ ПОРЕЗНИК